

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា

Committee for Free and Fair Elections in Cambodia

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

ថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន (រំកិលប្រែ)

ស្តីពី

លទ្ធផលសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតឃុំគោករមៀត ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ដោយមានការគាំទ្រពី គណៈកម្មាធិការខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយនឹង សមាគមន៍អាដហុក អង្គការ ទឹកដីសុវណ្ណភូមិ បានរៀបចំសិក្ខាសាលាសម្លេងម្ចាស់ឆ្នោតមួយ ស្តីពី ការកំណត់តម្រូវការជាអាទិភាពក្នុង ឃុំ-សង្កាត់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្វើឡើងនៅឃុំគោករមៀត ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ កាលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១។ មានអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៤៩ នាក់ (២២% ជាស្រ្តី) ពីគ្រប់ភូមិក្នុងឃុំ ដែលរួមមាន តំណាងសហគមន៍ តំណាងគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ អាជ្ញាធរ ភូមិ អង្គការមូលដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំបានចូលរួមពិភាក្សានៅក្នុងសិក្ខាសាលានេះ។

ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្ទើរតែ ១០០% បានបោះឆ្នោតគាំទ្រតម្រូវការជាអាទិភាពទាំង៥ នៅក្នុងឃុំ ដែលស្នើឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំបច្ចុប្បន្នយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយ និង/ឬ គណបក្សនយោបាយ ទទួលយកដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង កម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ខាងមុខ។

តម្រូវការជាអាទិភាព ទាំង ៥ ក្នុង ឃុំគោករមៀត ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

១. ការកសាងផ្លូវលំ និងស្ពាន

- សាងសង់ផ្លូវចាក់កៅស៊ូ ចាប់ពីភូមិកណ្តាលទៅភូមិបន្ទាយមានជ័យ មានប្រវែង២៤គីឡូម៉ែត្រ មានទទឹង៨ ម៉ែត្រ ព្រមទាំងធ្វើស្ពាន៤កន្លែង ទី១នៅចំណុចភូមិកណ្តាលប្រវែង៦ម៉ែត្រ ទទឹង៨ម៉ែត្រ ទី២នៅចំណុច ភូមិថ្មី ប្រវែង៦ម៉ែត្រ ទទឹង៨ម៉ែត្រ ទី៣នៅចំណុចភូមិប្រាំមីនាប្រវែង៦ម៉ែត្រ ទទឹង៨ម៉ែត្រ និងទី៤នៅ ចំណុចភូមិថ្មីត្រប្រវែង៦ម៉ែត្រ ទទឹង៨ម៉ែត្រ។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៥។
- លើកគ្រឹះផ្លូវ និងធ្វើផ្លូវលំថ្មីពីភូមិតាសុង ដល់ភូមិក្តិបថ្ម មានប្រវែង២០គីឡូម៉ែត្រ ទទឹង៦ម៉ែត្រ កម្ពស់១ ម៉ែត្រ។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៤។
- ធ្វើផ្លូវលំក្រាលគ្រួសក្រហម ពីភូមិប្រាំមីនាដល់ភូមិតាសុង មានប្រវែង២០៥៥ម៉ែត្រ ទទឹង៦ម៉ែត្រ កម្ពស់ ១ម៉ែត្រ បាតក្រោម៨ម៉ែត្រ។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៥។

២. ការបង្កើតទីផ្សារសម្រាប់លក់ផលិតផលកសិកម្ម បញ្ចុះតម្លៃប្រេងសាំង និងជីសឹម

- សុំបង្កើតទីផ្សារសម្រាប់លក់ផលិតផលកសិកម្មក្នុងឃុំគោករមៀត (ជាស្តង់ ឬទីលាន)បន្ថែម និងផ្តល់ តម្លៃឱ្យបានសមរម្យសម្រាប់ផលិតផលកសិកម្មផ្សេងៗ ដូចជា៖ ដំឡូងមីស្រស់១គីឡូក្រាមតម្លៃ១០០០

Vision : A democratic society that democratization in particular democratic elections are promoted and qualified to bring benefits to people.

ទស្សនៈវិស័យ ៖ ដើម្បីឱ្យការបោះឆ្នោតអាស្រ័យលើប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប្រជាជនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងមានគុណភាពខ្ពស់។

រៀល ដំឡូងមីស្កូត១គីឡូក្រាមតម្លៃ១៣០០រៀល ស្រូវ១គីឡូក្រាមតម្លៃ២០០០រៀល។ សូមអនុវត្តពីឆ្នាំ ២០១២ទៅ។

- បញ្ចុះតម្លៃប្រេងសាំង ដោយ១លីត្រតម្លៃ៥០០០រៀល មកនៅត្រឹមតម្លៃ៣៥០០រៀល និងបញ្ចុះតម្លៃប្រេង ម៉ាស៊ូត១លីត្រតម្លៃ៤៦០០រៀល មកត្រឹមតម្លៃ៣៣០០រៀល។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ ២០១២ខាងមុខ នេះតទៅ។
- សុំឲ្យជួយបញ្ចុះតម្លៃជីគីមី ក្បាលគោ ជីស ជីDAP ក្នុង១ការ៉ុង៥០គីឡូក្រាមតម្លៃ១៦ម៉ឺនរៀល មកត្រឹម តម្លៃ១០ម៉ឺនរៀល។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីដើមឆ្នាំ២០១២តទៅ។

៣. ការសាងសង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ

- សាងសង់អាងស្តុបទឹកនៅភូមិកណ្តាល មានប្រវែង១១០០ម៉ែត្រ ទទឹង៤ម៉ែត្រ និងកម្ពស់៣ម៉ែត្រ។ សូម ចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៥។
- ជួសជុលទំនប់ទឹកនៅភូមិស្រែល្អ មានប្រវែង២៥០០ម៉ែត្រ ទទឹង៨ម៉ែត្រ កម្ពស់២ម៉ែត្រ និងក្រាលគ្រួស ក្រហមពីលើខ្នងទំនប់សម្រាប់ជាផ្លូវធ្វើដំណើរ ព្រមទាំងធ្វើទ្វារទឹក៣កន្លែង ទី១នៅត្រង់ចំណុចតូ ប្រឡាយស្រែល្អ ទី២នៅត្រង់ចំណុចតូប្រឡាយភូមិវល្លិព្រៃង និងទី៣នៅត្រង់ចំណុចតូប្រឡាយភូមិយាវ តាមស្តង់ដាររបស់មន្ទីរអភិវឌ្ឍន៍ ។ សូមអនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៥ ។

៤. វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសកសិកម្ម កាត់ដេរ និងកាត់សក់

- សុំផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសកសិកម្មដល់យុវជនដែលបោះបង់ការសិក្សា ទៅលើការងារចិញ្ចឹម សត្វដូចជា ជ្រូក មាន់ ទា ត្រី និងបណ្តុះផ្សិត ឲ្យបានយ៉ាងហោចណាស់២វគ្គក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយក្នុង១វគ្គ មានរយៈពេល៣ថ្ងៃ និងមានអ្នកចូលរួម៣០នាក់។ សូមចាប់ផ្តើមបណ្តុះបណ្តាលពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ ២០១៤។ (សរុបទាំងអស់ស្មើនឹង៦វគ្គ សម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ)។
- សុំបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញកាត់ដេរ សម្រាប់ក្មេងស្រីដែលបោះបង់ការសិក្សាចំនួន២វគ្គ ក្នុង១ឆ្នាំ ដោយមួយវគ្គមានរយៈពេល៣ខែទៅ៦ខែ និងមានអ្នកចូលរួមក្នុងមួយវគ្គចំនួន២០នាក់។ សូមចាប់ផ្តើម បណ្តុះបណ្តាលពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៤។ (សរុបទាំងអស់ស្មើនឹង៦វគ្គ សម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ)។
- សុំបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលកាត់សក់ និងវគ្គជួសជុលគ្រឿងម៉ាស៊ីនម៉ូតូ គោយន្ត ដល់ជនពិការ ដោយសារ គ្រាប់មីនឲ្យបាន២វគ្គក្នុង១ឆ្នាំ ដោយ១វគ្គមានរយៈពេល៣ខែដល់៦ខែ មានអ្នកចូលរួម៣០នាក់ ក្នុង១ វគ្គ ។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២តទៅ។

៥. ការសាងសង់អាគាររងចាំ សាលារៀន និងបន្ទប់អាណាម័យ

- សុំសាងសង់អាគាររងចាំ១ខ្នង មានបណ្តោយ១២ម៉ែត្រ ទទឹង៩ម៉ែត្រ និងកម្ពស់៧ម៉ែត្រ នៅក្នុងមណ្ឌល សុខភាពភូមិស្ពាន។ សូមចាប់ផ្តើមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៣។

- ស្នើសុំពេទ្យឆ្លុះបំបែកជំនាញ ចំនួន២នាក់ សម្រាប់បំរើការងារនៅមណ្ឌលសុខភាពភូមិបន្ទាយមានរឺទ្វី។ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២តទៅ។
- សុំសាងសង់សាលារៀនចំនួន២ខ្នង រួមមាន១២បន្ទប់នៅភូមិគោកព្រិច តាមស្តង់ដាររបស់ក្រសួងអប់រំ។ សូមអនុវត្តពីឆ្នាំ២០១២ ដល់២០១៥។
- សុំសាងសង់សាលារៀន១ខ្នង មាន៥បន្ទប់ នៅភូមិកណ្តាលទៅតាមស្តង់ដាររបស់ក្រសួងអប់រំ។ សូមចាប់ផ្តើមឆ្នាំ២០១២នេះតទៅ។
- សុំសាងសង់បង្គន់អនាម័យតាមផ្ទះ ចំនួន៣៦៥៦បង្គន់ នៅក្នុងឃុំគោករមៀត ទៅតាមស្តង់ដាររបស់មន្ទីរអភិវឌ្ឍន៍។ សូមចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ២០១២ ដល់ឆ្នាំ២០១៥។

មុនពេលបញ្ចប់សិក្ខាសាលាមានកម្មវិធីប្រគល់របាយការណ៍ពីតម្រូវការអាទិភាពដល់អ្នកដឹកនាំគណបក្សនយោបាយប្រចាំឃុំ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។

លោក **ចាន់ សំរេច** តំណាងគណបក្សសមរង្ស៊ី និងជាជំទប់ទី១ឃុំគោករមៀត បានមានប្រសាសន៍ថា « ខ្ញុំមានការត្រេកអរដែលអង្គការខុមហ្វ្រែលបានបើកសិក្ខាសាលានៅទីនេះ ព្រោះមានសារៈសំខាន់ដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋបានលើកកម្ពស់ការងារ និងឲ្យប្រជាពលរដ្ឋម្ចាស់ឆ្នោតយល់ដឹងពីការចូលរួម អភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានភូមិឃុំ។ ខ្ញុំនឹងដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការ និងធ្វើឲ្យបាន១០០%នៅពេលដែលគណបក្សសមរង្ស៊ី ជាប់ឆ្នោតជាមេឃុំ»។

លោក **ខួញ យួន** តំណាងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងជាជំទប់ទី២ បានមានប្រសាសន៍ថា «ការលើកផែនការណ៍ទាំង៥ចំនុចថ្ងៃនេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ដើម្បីដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការវិនិយោគឃុំ ខ្ញុំសន្យាថា និងធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍តាមឃុំមានលទ្ធភាព បើសិនគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចជាប់ឆ្នោតជាមេឃុំ ខ្ញុំអនុវត្តឲ្យបាន១០០% ហើយខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់អង្គការខុមហ្វ្រែលដែលមកធ្វើសិក្ខាសាលានៅទីនេះដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋបានបញ្ចេញមតិ គំនិតដោយផ្ទាល់ និងការចង់បានរបស់ពួកគាត់ដើម្បីឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធត្រៀមលក្ខណៈឆ្លើយតប»។

លោកស្រី **ស្រៀម ភឹម** ជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មានមតិថា «ខ្ញុំនឹងបញ្ចូលតម្រូវការដែលបានរកឃើញថ្ងៃនេះដាក់ក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ។ ហើយខ្ញុំមិនហ៊ានសន្យាធ្វើឲ្យបាន១០០%ទេ គឺធ្វើទៅតាមជំហានៗ ដែលឃុំមានលទ្ធភាពអាចធ្វើបាន»។

សិក្ខាសាលានេះមានគោលបំណងឲ្យម្ចាស់ឆ្នោតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលទទួលបាន៖

១. ការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិតួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់ម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងការស្វែងយល់ពីតម្រូវការអាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍នូវមូលដ្ឋាន។

២. ផ្តល់ឱកាសឱ្យម្ចាស់ឆ្នោតចូលរួម ជជែកពិភាក្សា ដើម្បីកំណត់តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ របស់ខ្លួន។

៣. តម្រូវការអាទិភាពក្នុងឃុំ-សង្កាត់ ជាចម្រើនយល់នឹងត្រូវបានចងក្រងជារបាយការណ៍ដែលអាច ឱ្យសិក្ខាកាមងាយចងចាំដើម្បីចូលរួមតាមដានជម្រុញការអនុវត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ និង ការដាក់បញ្ចូលតម្រូវការក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឃុំ-សង្កាត់ឆ្នាំ ២០១២។

សិក្ខាសាលានេះក៏បានទទួលការឧបត្ថម្ភមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប (EU), OXFAM NOVIB, NPA និង Forum Syd

¹សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង៖

១-លោក **ឃួង មឿត** (មន្ត្រីផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០១២ ៤៧១ ៣២៦

២-កញ្ញា **ភោគ ស្រីពេជ្រ** (ជំនួយការផ្នែកបណ្តាញ និងវេទិកា)

ទូរស័ព្ទលេខ ៖ ០៨៩ ៨១ ៨១ ៧៦

បេសកកម្ម ៖ បេសកកម្មរបស់ខុមហ្វ្រែល គឺជួយបង្កើតបរិយាកាសគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ទី១/ដើម្បីឱ្យមាន ដំណើរការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូល តស៊ូមតិ ដើម្បីទទួលបាននូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សមរម្យ, ការអប់រំ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកបោះឆ្នោត អំពីសិទ្ធិ និងសកម្មភាពចូលរួមសង្កេតការណ៍របស់ពួកគេ ដែលអាចរារាំងនូវភាពមិនប្រក្រតី ព្រម ទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចមានការវាយតម្លៃលើដំណើរការ បោះឆ្នោតមួយដែលមិន លំអៀង និងមិនប្រកាន់បក្សពួក ទី២/ ដើម្បីឱ្យមានអត្ថន័យនៃដំណាក់កាលក្រោយពេលបោះឆ្នោត តាមរយៈការអប់រំ និងវេទិកាសាធារណៈក្នុងគោលបំណងជំរុញលើកទឹកចិត្តប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ការតស៊ូមតិ/បញ្ចុះ បញ្ចូលដើម្បីឱ្យមានការកែទម្រង់ ដំណើរការបោះឆ្នោតដែលបង្កើននូវគណនេយ្យភាព (ការទទួលខុសត្រូវ) របស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត ព្រម ទាំងផ្តល់នូវរបាយការណ៍អង្កេតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងឆាប់រហ័ស ដើម្បីអាចឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយដែលមិនលំអៀង និងប្រកាន់បក្ស ពួកទៅលើការបំពេញកម្មវិធីនយោបាយ និងដំណើរការអនុវត្តន៍ការងាររបស់មន្ត្រីជាប់ឆ្នោត។

¹ No 063